УДК 378.015.31:62

РОЛЬ SOFT SKILLS У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

Дмитро ГОРОДАШИН

Здобувач вищої освіти спеціальності А5 Професійна освіта

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація. У тезах розглянуто роль soft skills у професійному становленні майбутніх інженерів в умовах сучасної вищої освіти та динамічних змін професійного середовища. Обґрунтовано, що поряд із фаховими компетентностями важливе значення для успішної професійної діяльності майбутнього інженера мають комунікативні навички, здатність до командної роботи, критичне мислення, відповідальність, самоорганізація, лідерські якості, креативність, адаптивність та здатність до професійного саморозвитку. Визначено основні напрями формування soft skills у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти: проєктна діяльність, робота в малих групах, проблемне та інтерактивне навчання, дискусії, ділові й рольові ігри, тренінги, волонтерська діяльність та студентське самоврядування.

Ключові слова: soft skills, майбутні інженери, професійна підготовка, професійне становлення, професійні компетентності, комунікація, командна робота, критичне мислення, самоорганізація.

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується стрімкою цифровізацією, технологічними змінами, поширенням штучного інтелекту та трансформацією вимог до професійної діяльності фахівців. За таких умов підготовка майбутнього інженера не може обмежуватися лише формуванням спеціальних професійних знань і технічних умінь. Важливого значення набувають здатність до комунікації, командної роботи, критичного мислення, прийняття рішень, адаптації до змін та безперервного професійного розвитку.

Актуальність розвитку soft skills підтверджується сучасними тенденціями ринку праці. У звіті World Economic Forum «The Future of Jobs Report 2025»

аналітичне мислення визначено найбільш затребуваною базовою навичкою серед опитаних роботодавців; серед інших важливих компетентностей названо стійкість, гнучкість і адаптивність, лідерство та соціальний вплив, креативне мислення, мотивацію і самосвідомість, технологічну грамотність, емпатію та активне слухання [1]. Це свідчить про те, що сучасний професіонал має поєднувати технічну компетентність із розвиненими соціальними та особистісними якостями.

Важливість soft skills безпосередньо відображена й у сучасних вимогах до результатів інженерної освіти. Зокрема, критерії акредитації інженерних програм ABET передбачають здатність випускника ефективно комунікувати з різними аудиторіями, усвідомлювати професійну та етичну відповідальність, працювати в команді, створювати умови для співпраці, визначати цілі та планувати завдання, а також набувати нових знань із використанням відповідних стратегій навчання [2]. Отже, комунікація, командна взаємодія, лідерство, відповідальність і здатність до навчання є складовими очікуваного професійного результату інженерної освіти.

Формування soft skills має відбуватися системно протягом усього періоду професійної підготовки. Ефективними засобами їх розвитку можуть бути проєктне та проблемне навчання, робота в малих групах, ділові та рольові ігри, дискусії, дебати, презентації, тренінги, практичні кейси, студентське самоврядування, волонтерська діяльність та участь у професійних конкурсах і проєктах.

Особливу ефективність можуть мати міждисциплінарні проєкти, у межах яких студенти мають не лише розв’язати технічну проблему, а й розподілити обов’язки, спланувати діяльність, презентувати результати та здійснити рефлексію. У такому випадку професійні hard skills та soft skills формуються не ізольовано, а в процесі вирішення наближених до реальної професійної практики завдань.

Таким чином, soft skills доцільно розглядати як важливу складову професійного становлення майбутнього інженера. Їх розвиток сприяє

ефективнішому застосуванню професійних знань, підвищує готовність до командної діяльності, забезпечує здатність адаптуватися до технологічних змін та створює передумови для безперервного професійного розвитку.

Список використаних джерел

1. World Economic Forum. *The Future of Jobs Report 2025*. Geneva : World Economic Forum, 2025. URL: https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025

2. ABET. *Criteria for Accrediting Engineering Programs, 2025–2026*. Baltimore : ABET, 2025. URL: https://www.abet.org/accreditation/accreditation-criteria/criteria-for-accrediting-engineering-programs-2025-2026

Abstract. The theses examine the role of soft skills in the professional development of future engineers in the context of modern higher education and the dynamic changes in the professional environment. It is substantiated that, alongside professional competencies, effective communication, teamwork, critical thinking, responsibility, self-organization, leadership, creativity, adaptability, and the ability for continuous professional self-development are essential for the successful professional activity of future engineers. The main areas of soft skills development in the professional training of higher education students are identified, including project-based learning, small-group work, problem-based and interactive learning, discussions, business and role-playing activities, training sessions, volunteering, and student self-government.

Keywords: soft skills, future engineers, professional training, professional development, professional competencies, communication, teamwork, critical thinking, self-organization.

Науковий керівник:

Гула Л.В.

Старший викладач кафедри методики професійного навчання

Миколаївський національний аграрний університет